

**ДЕРЖАВНИЙ ВИЩИЙ НАВЧАЛЬНИЙ ЗАКЛАД
«УЖГОРОДСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ»
Факультет туризму та міжнародних комунікацій
Кафедра туризму**

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Декан

факультету туризму та міжнародних
комунікацій

___ доц.,к.геогр.н. Наталія ГАБЧАК

«___» _____2023року

РОБОЧА ПРОГРАМА

ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ

Рівень вищої освіти	Перший (бакалаврський)рівень
Галузь знань	24 Сфера обслуговування
Спеціальність	242 Туризм і рекреація
Освітня програма	Туризм
Статус дисципліни	Обов'язкова
Мова навчання	Українська

Ужгород 2023

Робоча програма виробничої практики «Організація туристичної діяльності» для здобувачів першого (бакалаврського) рівня вищої освіти галузі знань 24 Сфера обслуговування за спеціальністю 242 «Туризм», освітньо-професійна програма «Туризм»

Укладач: Кашка М.Ю. к.і.н. доцент кафедри туризму

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри **туризму**

протокол № 1 від «29 » серпня 2023 р.

Завідувач кафедри _____ проф., д.геогр.н. Ганна МАШКА

Схвалено науково-методичною комісією **факультету туризму та міжнародних комунікацій**

протокол № 1 від «31» серпня 2023 р.

Голова науково-методичної комісії _____ проф., д.геогр.н. Ганна МАШКА

1. ОПИС ПРАКТИКИ

Найменування показників	Розподіл годин за навчальним планом	
	Денна форма Навчання	Заочна форма навчання
Кількість кредитів ЄКТС – 3	Рік підготовки:	
Загальна кількість годин – 90	4-й	5-й
Кількість модулів -	Семестр:	
Тижневих годин для денної форми навчання: 30 год аудиторних – самостійної роботи студента – 30 год	8-й	10-й
	Лекції:	
	-	-
	Практичні (семінарські):	
	-	-
Вид підсумкового контролю: комплексний	Індивідуальна робота	
	60 год	30 год
Форма підсумкового контролю: диференційований залік	Самостійна робота:	
	30год	60 год

2. МЕТА ТА ЗАВДАННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Виробнича практика «Організація туристичної діяльності» проводиться у здобувачів 4-го курсу денної ф.н. у 8-му семестрі та 5-го курсу заочної ф.н. у 10 семестрі.

Виробнича практика передбачає виконання комплексу типових завдань з метою формування студентів, як особистостей, здатних вирішувати певні проблеми та завдання на підприємствах туристсько-рекреаційної сфери, для набуття ними умінь і навичок, необхідних фахівцеві освітнього ступеня «бакалавр».

Зміст виробничої практики спрямований на діагностику стану напряду діяльності туристичного підприємства або туристичної сфери.

Основними завданнями практики є:

- закріплення теоретичних знань здобувачі вищої освіти та їх застосування на практиці;
- вивчення організаційної структури та особливостей функціонування, правових засад і сфери діяльності туристичного підприємства;
- підбір нормативно-правових, інформаційних, звітних і статистичних матеріалів, їх систематизація та аналіз;
- прогнозування основних показників і перспектив розвитку бази практики;
- здобуття здобувачами вищої освіти навичок самостійної практичної діяльності на службових посадах;
- набуття досвіду господарської діяльності організації в умовах ринкових відносин;
- набуття досвіду організаційної та управлінської діяльності в туристичній сфері.

Здобувачі вищої освіти повинні вміти:

- аналізувати можливості виникнення негативних та позитивних тенденцій розвитку туристичної галузі на різних рівнях;
- аналізувати основні показники туристичної діяльності і на їх основі прогнозувати перспективи роботи підприємства;
- аналізувати тенденції розвитку та перспективи туризму на міжнародному ринку;
- оформляти документи, що стосуються питань туристичної діяльності;
- підбирати, аналізувати, систематизувати нормативно-правові, інформаційні, звітні і статистичні матеріали.

Набути навичок:

- систематизації, закріплення й розширення навичок студентів за фахом;
- виконання конкретних службових обов'язків на туристичних підприємствах.

Відповідно до освітньої програми, вивчення освітнього компонента сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

Інтегральна компетентність – здатність комплексно розв'язувати складні професійні задачі та практичні проблеми у сфері туризму і рекреації як в процесі навчання, так і в процесі роботи, що передбачає застосування теорій і методів системи наук, які формують туризмознавство, і характеризуються комплексністю та невизначеністю умов.

Загальні компетентності:

- **ЗК02.** Здатність зберігати та примножувати моральні, культурні, наукові цінності і досягнення суспільства на основі розуміння історії та закономірностей розвитку предметної області, її місця у загальній системі знань про природу і суспільство та у розвитку суспільства, техніки і технологій, використовувати різні види та форми рухової активності для активного відпочинку та ведення здорового способу життя.
- **ЗК03.** Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.
- **ЗК05.** Прагнення до збереження навколишнього середовища.
- **ЗК06.** Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.
- **ЗК07.** Здатність працювати в міжнародному контексті.
- **ЗК08.** Навички використання інформаційних та комунікаційних технологій.
- **ЗК09.** Вміння виявляти, ставити і вирішувати проблеми.
- **ЗК12.** Навички міжособистісної взаємодії.
- **ЗК13.** Здатність планувати та управляти часом.
- **ЗК14.** Здатність працювати в команді та автономно.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

- **СК1.** Знання та розуміння предметної області й специфіки професійної діяльності.
- **СК2.** Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.
- **СК3.** Здатність аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал регіонів і локальних територій.
- **СК4.** Здатність аналізувати діяльність суб'єктів індустрії туризму на всіх рівнях управління.
- **СК5.** Розуміння сучасних тенденцій і регіональних пріоритетів розвитку туризму в цілому та окремих його форм і видів.
- **СК6.** Розуміння процесів організації туристичних подорожей і комплексного туристичного обслуговування (готельного, ресторанного, транспортного, екскурсійного, рекреаційного).

- **СК7.** Здатність розробляти, просувати, реалізовувати та організовувати споживання туристичного продукту.
- **СК8.** Розуміння принципів, процесів і технологій організації роботи суб'єкта туристичної індустрії та її підсистем.
- **СК9.** Здатність забезпечувати безпеку туристів у звичайних та складних форс-мажорних обставинах.
- **СК10.** Здатність здійснювати моніторинг, інтерпретувати, аналізувати та систематизувати туристичну інформацію, уміння презентувати туристичний інформаційний матеріал.
- **СК11.** Здатність використовувати в роботі туристичних підприємств інформаційні технології та офісну техніку.
- **СК12.** Здатність визначати індивідуальні туристичні потреби, використовувати сучасні технології обслуговування туристів та вести претензійну роботу.
- **СК13.** Здатність до співпраці з діловими партнерами і клієнтами, уміння забезпечувати з ними ефективні комунікації.
- **СК14.** Здатність працювати у міжнародному середовищі на основі позитивного ставлення до несхожості до інших культур, поваги до різноманітності та мультикультурності, розуміння місцевих і професійних традицій інших країн, розпізнавання міжкультурних проблем у професійній практиці.
- **СК15.** Здатність діяти у правовому полі, керуватися нормами законодавства.
- **СК16.** Здатність працювати з документацією та здійснювати розрахункові операції суб'єктом туристичного бізнесу.
- **СК17.** Здатність обирати оптимальні способи реалізації туристичних послуг, проводити дослідження споживчих ринків та планувати маркетингові заходи.
- **СК18.** Здатність до організації нових форм рекреаційної діяльності, орієнтованої на пізнання природи, мінімізацію шкоди довкіллю та підтримку етнокультури.
- **СК19.** Здатність організовувати та здійснювати туристичну діяльність на природоохоронних територіях.
- **СК20.** Здатність оцінювати регіональні туристичні ресурси та використовувати їх у процесі популяризації національного туристичного продукту.
- **СК21.** Розробляти рекомендації для державних органів влади та органів місцевого самоврядування у сфері контролю за туристичною діяльністю
- **СК22.** Впроваджувати стратегію зовнішньоекономічної діяльності підприємств туристичної галузі, насамперед в межах транскордонних територій

3. ПЕРЕДУМОВИ ДЛЯ ПРОВЕДЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ

Передумовами для проведення виробничої практики є опанування відповідних освітніх компонент освітньої програми «Туризм»:

Теоретичною базою є навчальні дисципліни:

- ОК. Рекреаційна географія
- ОК. Туристичне країнознавство
- ОК. Основи туризмознавства
- ОК. Організація екскурсійної діяльності
- ОК. Організація туристичних подорожей
- ОК. Організація готельного господарства
- ОК. Організація ресторанного господарства
- ОК. Маркетинг в туризмі
- ОК. Менеджмент в туризмі
- ОК. Організація туризму
- ОК. Туроперейтинг

Відповідно до освітньої програми «Туризм», проведення виробничої повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання:

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів	ПРН 01
Знати, розуміти і вміти використовувати на практиці базові поняття з теорії туризму, організації туристичного процесу та туристичної діяльності суб'єктів ринку туристичних послуг, а також світоглядних та суміжних наук	ПРН 02
Знати і розуміти основні форми і види туризму, їх поділ	ПРН 03
Пояснювати особливості організації рекреаційно-туристичного простору	ПРН 04
Аналізувати рекреаційно-туристичний потенціал території	ПРН 05
Застосовувати у практичній діяльності принципи і методи організації та технології обслуговування туристів	ПРН 06
Розробляти, просувати та реалізовувати туристичний продукт	ПРН 07
Ідентифікувати туристичну документацію та вміти правильно нею користуватися	ПРН 08
Організовувати процес обслуговування споживачів туристичних послуг на основі використання сучасних інформаційних,	ПРН 09

комунікаційних і сервісних технологій та дотримання стандартів якості і норм безпеки	
Розуміти принципи, процеси і технології організації роботи суб'єкта туристичного бізнесу та окремих його підсистем (адміністративно-управлінська, соціально-психологічна, економічна, техніко-технологічна)	ПРН 10
Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні, достатньому для здійснення професійної діяльності	ПРН 11
Застосовувати навички продуктивного спілкування зі споживачами туристичних послуг	ПРН 12
Проявляти повагу до індивідуального і культурного різноманіття	ПРН 14
Проявляти толерантність до альтернативних принципів та методів виконання професійних завдань	ПРН 15
Діяти у відповідності з принципами соціальної відповідальності та громадянської свідомості	ПРН 16
Адекватно оцінювати свої знання і застосовувати їх в різних професійних ситуаціях	ПРН 18
Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань	ПРН 19
Виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання	ПРН 20
Приймати обґрунтовані рішення та нести відповідальність за результати своєї професійної діяльності	ПРН 21
Професійно виконувати завдання в невизначених та екстремальних ситуаціях	ПРН 22
Володіти методиками оцінки туристично-рекреаційних ресурсів регіону	ПРН 23
Аналізувати ефективність використання туристично-рекреаційних ресурсів регіону при створенні туристичного продукту	ПРН 24

Очікувані результати які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування виробничої практики:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ПРН
Вміти використовувати на практиці основні положення туристичного законодавства, нормативних документів, національних і міжнародних стандартів з обслуговування туристів	ПРН 01
Застосовувати в практичній діяльності теоретичні знання з теорії туризму та суміжних наук	ПРН 02
Знати класифікацію основних видів туризму. Володіти знаннями та основними принципами і методами організації туристичної діяльності	ПРН 03
Вміти використовувати особливості туристично-рекреаційного потенціалу при створенні туристичного продукту	ПРН 04

Вміти застосовувати дані аналізу рекреаційно-туристичних ресурсів території при створенні туристичного продукту	ПРН 05
Вміти визнати місце та роль фахівця туристичного обслуговування в організації туристичної діяльності	ПРН 06
Знати технологію розробки туристичного продукту з метою отримання цілісного уявлення про роботу підприємства, що працює в індустрії туризму	ПРН 07
Знати загально прийняті стандарти до туристичної документації та документообігу.	ПРН 08
Володіти сучасними інформаційними, комунікаційними і сервісними технологіями щодо дотримання стандартів якості і норм безпеки в туризмі	ПРН 09
Розуміти принципи, процеси і технології туроператорської та турагентської діяльності, особливості співпраці між ними, а також іншими суб`єктами туристичної діяльності	ПРН 10
Володіти державною та іноземною (ними) мовою (мовами), на рівні необхідному для комунікування з споживачами та фахівцями, як усно так і письмово	ПРН 11
Аргументовано відстоювати свої погляди у розв'язанні професійних завдань та виявляти проблемні ситуації і пропонувати шляхи їх розв'язання	ПРН 12
Діяти соціально відповідально та свідомо, проявляти повагу до індивідуального та культурного різноманіття	ПРН 14
Проявляти повагу до відмінних методів виконання професійних завдань щодо формування туристичних послуг	ПРН 15
Додержуватись принципів соціальної відповідальності та громадянської свідомості.	ПРН 16
Реалізовувати свої знання в різних професійних ситуаціях	ПРН 18
Зрозуміло та аргументовано пояснювати свої рішення чи пропозиції щодо організації туристичної діяльності	ПРН 19
Приймати ефективні рішення для усунення проблемних ситуацій	ПРН 20
Вміти приймати обґрунтовані рішення під час організації туристичних подорожей та знати нести відповідальність за результати своєї туристичної діяльності.	ПРН 21
Знати організовувати туристичну діяльність у стандартних та невизначених і екстремальних ситуаціях, швидко реагувати на зміни	ПРН 22
Застосовувати на практиці методики оцінки туристично-рекреаційних ресурсів регіону. Рационально використовувати туристично-рекреаційні ресурси регіону при створенні туристичного продукту.	ПРН 23
Аналізувати рекреаційно-туристичні ресурси регіонів і локальних територій та використовувати їх у процесі популяризації національного туристичного продукту.	ПРН24

4. БАЗИ ПРАКТИКИ

Виробнича практика студентів проводиться на сучасних підприємствах туристичної індустрії краю. Базами проходження виробничої практики виступають туристичні підприємства – оператори та агенти, туристичні громадські організації, заклади ресторанного та готельного господарства, підприємства індустрії туризму, державні органи управління з питань туризму, тощо.

Визначення баз практики здійснюється керівником практики від кафедри туризму на основі довгострокових або короткострокових договорів з підприємствами, організаціями, установами незалежно від їх організаційно-правових форм або форм власності.

Підприємства (установи, організації) незалежно від форми власності та підпорядкування, що є базами виробничої практики повинні відповідати таким вимогам:

- наявність структур, що відповідають спеціальності 242 «Туризм» за яким здійснюється підготовка фахівців на факультеті туризму та міжнародних комунікацій;
- наявність кваліфікованого керівництва виробничою практикою студентів;
- можливість надання студентам на час проходження виробничої практики робочих місць;
- надання студентам права користування бібліотекою, лабораторіями, технічною та іншою документацією, необхідною для виконання програми практики;
- можливість подальшого працевлаштування випускників факультету туризму та міжнародних комунікацій ДВНЗ «УжНУ»
- наявність інформаційного забезпечення практикантів щодо новітніх технологій, що використовуються в галузі туризму.

Відповідно до Положення про проходження практики студентів ДВНЗ «УжНУ», студенти можуть самостійно з дозволу кафедри підбирати і пропонувати для себе місце проходження практики.

5. ІНДИВІДУАЛЬНІ ЗАВДАННЯ ДЛЯ ПРОХОДЖЕННЯ ВИРОБНИЧОЇ ПРАКТИКИ «ОРГАНІЗАЦІЯ ТУРИСТИЧНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ»

Виробнича практика «Організація туристичної діяльності» складається з трьох етапів:

1. *Дослідження та аналіз діяльності конкретного туристичного підприємства*, куди буде скерований студент-практикант. У період першого етапу студенти повинні дослідити та проаналізувати діяльність конкретного туристичного підприємства (організації) згідно плану, затвердженого керівником практики. Опрацьовану інформацію відобразити у звіті.

2. Друга частина практики полягає в дослідженні туристично-рекреаційного потенціалу території Карпатського біосферного заповідника:

2.1. *Дослідженні туристично-рекреаційного потенціалу Карпатського біосферного заповідника*, а також похід за обраним маршрутом на території КБЗ. Студенти 4-го курсу ознайомляться із структурою, історією створення напрямами діяльності природоохоронної науково-дослідної установи міжнародного значення – Карпатським біосферним заповідником, що є членом міжнародної Карпатської асоціації заповідників та національних парків і підтримує тісні контакти з природоохоронними установами Польщі, Румунії, Словаччини, Угорщини, Чехії та Швейцарії.

2.2. *Екскурсія у бункер Лінії Арпада (с.Верхня Грабівниця, Воловецький р-н, Закарпатська обл)*. Знайомство з унікальною історичною пам'яткою України Лінією Арпада – найпотужнішою оборонною лінією, що створювалася угорськими військами в Східних Карпатах. Будували її з жовтня 1939 до 1944 року на відрізьку 600-700 кілометрів по Карпатському хребту.

У разі індивідуального проходження практики, необхідно дослідити туристично-рекреаційний потенціал території за місцем проходження практики, зі застосуванням інтегральної бальної оцінки території.

3. Третій етап передбачає збір та опрацювання матеріалів для *розробки власного туристичного маршруту* за обраною тематикою та його презентація на захисті звітів з практики.

**Орієнтовне календарне планування
на період проходження виробничої практики
«Організація туристичної діяльності»
(Термін проходження практики: два тижні)**

№ п/п	Вид та зміст роботи	Період виконання завдання для д.ф.н. та з.ф.н.
1.	Настановча нарада перед початком практики. Проведення цільового інструктажу з техніки безпеки та охорони праці на робочому місці в період проходження практики. Ознайомлення із робочою програмою практики, переліком індивідуальних завдань, вимогами щодо написання звіту з практики та порядок допуску до його захисту	1 тиждень
2.	1. Дослідження та аналіз діяльності конкретного туристичного підприємства	1 тиждень
3.	Опрацювання отриманих даних.	1-2 тиждень
4.	4.1. Відвідання Карпатського Біосферного заповідника. Ознайомлення із структурою, діяльністю та напрямками діяльності. Похід за обраним екотуристичним маршрутом. 4.2. Екскурсія у бункер Лінії Арпада.	2 тиждень
5.	Опрацювання отриманих даних	2 тиждень
6.	Робота в групах. Збір та опрацювання матеріалів для розробка власного туристичного маршруту.	2 тиждень
7.	Формування звіту. Підготовка до презентації власного маршруту.	2 тиждень
8.	Представлення звіту про проходження практики керівникам від кафедри туризму. Оформлення усієї необхідної звітної документації.	останній день проходження практики
9.	Загальна тривалість практики	2 тижні

Відповідно до погодних умов та інших організаційних питань керівник залишає за собою право вносити зміни до календарного планування та переліку баз проходження виробничої практичної підготовки.

6. ОРГАНІЗАЦІЯ І КЕРІВНИЦТВО ПРАКТИКОЮ

Відповідальність за організацію, проведення і контроль виробничої практики покладається на керівників практики від кафедри туризму, завідувача кафедрою туризму та декана факультету туризму та міжнародних комунікацій.

Навчально-методичне керівництво і виконання програми практики забезпечує кафедра туризму.

Основними документами, для організації і проходження практики є:

1. *Договір довгостроковий* укладений між факультетом та Basisю практики
2. *Договір короткостроковий* (укладається у випадку, якщо студент самостійно обирає базу для проходження практики, подається студентом на кафедру туризму не пізніше, ніж за три тижні до початку практики).
3. *Направлення на практику* (додається до угоди).
4. *Щоденник практики*.
5. *Індивідуальне завдання на практику* (розробляє керівник практики, погоджує завідувач кафедри туризму).
6. *Звіт про проходження практики* (звіт повинен бути підписаний керівником від бази практики, поданий на кафедру туризму у визначені).

Обов'язки студента

Студент зобов'язаний:

- у визначені терміни подати на базу практики усі необхідні документи
- під час практики суворо дотримуватися правил техніки безпеки та внутрішнього розпорядку, що діють на базі практики;
- сумлінно виконувати програму практики та доручення керівника практики від бази практики;
- суворо дотримуватись графіку проходження практики
- вести щоденник практики, фіксуючи в ньому виконану роботу;
- оформити письмовий звіт про практику і своєчасно подати його на кафедру.

До керівництва виробничою практикою «Організація туристичної діяльності» у студентів спеціальності 242 «Туризм» залучаються досвідчені викладачі кафедр.

Керівник практики від кафедри туризму:

- перед початком практики контролює підготовленість баз практики та при необхідності проводить підготовчі заходи до прибуття студентів-практикантів;
- забезпечує проведення всіх організаційних заходів перед скеруванням студентів на практику: інструктаж про порядок проходження практики, з техніки безпеки та охорони праці, надання студентам-практикантам

необхідних документів (направлення, щоденник, індивідуальне завдання, методичні рекомендації щодо оформлення звітної документації тощо);

- повідомляє студентів про систему звітності з практики, прийняту на кафедрі, а саме: подання письмового звіту, вимог до оформлення виконаного індивідуального завдання, підготовки виступу тощо;
- у складі комісії (не менше 3-х осіб) приймає заліки з практики;
- не пізніше, ніж за 2 тижні до початку практики готує наказ про скерування студентів на проходження практики
- в кінці навчального року (на початку наступного) подає декану факультету усю необхідну звітність щодо результатів проходження виробничої практики.

7. ЗАГАЛЬНІ ВИМОГИ ДО ОФОРМЛЕННЯ ЗВІТУ, ДОПУСКУ ДО ЗАХИСТУ ПРАКТИКИ ТА КРИТЕРІЇ ОЦІНЮВАННЯ

7.1. Загальні вимоги до оформлення звіту

Загальний обсяг звіту (не враховуючи додатки) складає 20-25 сторінок, набраних на комп'ютері на одній стороні стандартного аркуша формату А4 (210 x 297 мм) шрифтом Times New Roman, через 1,5 інтервали, з абзацним відступом 1,5 із полями ліворуч –3,0 см, праворуч –1,5 см, зверху і знизу – по 2 см. Орієнтовний обсяг структурних складових звіту: вступ–2-3, основна частина – 20-25, висновки –2-3 сторінки. Мова – українська.

Презентація розробленого туристичного маршруту здійснюється з використанням мультимедійного проектора та дошки з повним описом.

Звіт комплектують у наступній послідовності: титульний аркуш, зміст, вступ, основна частина (розкривається виконання індивідуального завдання), висновки, додатки, список використаних джерел.

Нумерація сторінок, використання формул, діаграм, таблиць, оформлення додатків та посилання на літературні джерела здійснюється відповідно до загальних вимог, що встановлені для написання курсових та дипломних робіт.

7.2. Порядок допуску звіту до захисту практики

До захисту звітів допускаються студенти, котрі своєчасно оформили усі необхідні документи для проходження практики, повністю виконали програму та індивідуальні завдання практики, написали звіт, згідно встановлених вимог.

Допуск до захисту звіту здійснюється керівником навчальної практики, що підтверджується підписом керівника на титульному аркуші звіту.

Звіти, в яких виявлені недоліки (недотримання вимог щодо оформлення, не виконання індивідуальних завдань, відсутність належно оформленого щоденника практики) до захисту не допускаються. Відповідне рішення приймається керівником навчальної практики від кафедри туризму за погодженням завідувача кафедрою.

7.3 Критерії оцінювання

Загальне оцінювання результатів проходження навчальної практики, виконання індивідуальних завдань, оформлення та захист звітів здійснюється за кредитно-трансферною системою, згідно якої максимальний рейтинг кожного студента складається з оцінювання в балах за всіма критеріями, що виставляються під час захисту і переводиться в оцінку за схемою:

Загальна сума балів	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
90 – 100	A	Відмінно
82 – 89	B	Добре
74 – 81	C	
64 – 73	D	Задовільно
60 – 63	E	
35 – 59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання
0 – 34	F	незадовільно з обов'язковим повторним проходження практики

Розподіл балів за виконання програми практики та захист звітів:

№п/п	Вид роботи	Бали
1	Виконання індивідуального завдання практики	60
2	Оформлення звіту	20
3	Виступ з доповіддю на захисті практики	10
4	Презентація результатів дослідження	5
5	Відповіді на додаткові запитання	5

8. ПЕРЕЛІК ОСНОВНОЇ РЕКОМЕНДОВАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ ТА ДЖЕРЕЛ ІНФОРМАЦІЇ

Основні законодавчі та нормативно-правові акти:

1. Закон України “Про туризм” від 15.09.1995 р. №325/95 ВР
2. Закон України «Про музеї і музейну справу» від 29.06.1995 р. № 249/95
3. Закон України «Про природно-заповідний фонд України». № 2457-ХІІ від 16.06.92
4. Закон України «Про охорону культурної спадщини» від 8.0.6.2000 р.
5. Нормативно-правові акти України з питань туризму: Збірник законодавчих та нормативних актів / Упор. М.І. Камлик. – К.: Атіка, 2004. – 464 с.
6. Указ Президента України “Про заходи щодо підтримки краєзнавчого руху в Україні” від 23 січня 2003 року № 35/2001. – Урядовий кур’єр. – 2001.–31 січня
7. Правила проведення туристських подорожей з учнівською і студентською молоддю України. Наказ Міносвіти України № 96 від 06.04.1999 р.

Основна література:

1. Бейдик О.О. Рекреаційно-туристські ресурси України: Методологія та методика аналізу, термінологія, районування / О.О. Бейдик. – К.: ВПЦ "Київ, ун-т", 2001. – 395 с.
2. Габчак Н.Ф. Екологічний туризм на природоохоронних територіях Закарпатської області / Н. Ф. Габчак, Л. Ф. Дубіс, А. В. Мельник, Н. В. Чир. – Ужгород, 2018. – 340 с.
3. Зачаровані Карпати. Заповідники та національні природні парки Закарпаття. Кол. Авторів (під ред. Гамора Ф.Д.). – Ужгород: Карпати 2008. – 320 с.
4. Козинець В.М. Безпека життєдіяльності у сфері туризму. Навч. пос. - К.: Кондор, 2006. - 576 с.
5. Луцишин Н.П., Луцишин П.В. Економіка й організація міжнародного туризму: Навч. посібник.- Луцьк: РВВ “Вежа” Волин.держ.ун-ту ім. Лесі Українки, 2003. – 230 с.
6. Любіцева О.О. Туристичні ресурси України. Навчальний посібник. / О.О. Любіцева, Є.В. Панкова, В.І. Стафійчук – К.: Альтерпрес, 2007. – 369 с.
7. Любіцева О.О. Методика розробки турів. Навчальний посібник для ВНЗ. - К.: Альтерпрес, 2003. - 104 с.
8. Мальська М.П., Худо В.В. Менеджмент туризму. Вступ до спеціальності. Навчальний посібник. – Львів: Видавничий центр ЛНУ ім. Івана Франка, 2002. – 314 с.
9. Менеджмент і маркетинг туризму: навч. посіб. / за ред.О. Є. Лугініна; Київ. - К: Ліра, 2012. - 364 с.

10. Організація екскурсійної діяльності: підручник / М. М. Покогодна; Харків. нац. ун-т міськ. госп-ва ім. О. М. Бекетова. – Харків: ХНУМГ ім. О. М. Бекетова, 2017. – 180 с.
11. Пангелов, Б. П. Організація і проведення туристсько-краєзнавчих подорожей: реком. МОНУ як навч. посібник для студ. ВНЗ /Б.П. Пангелов. – К: Академвидав, 2010. – 248 с.
12. Петранівський В.Л., Туристичне краєзнавство: Навч. посіб. – 2-ге вид., виправл. / В.Л. Петранівський, М.Й. Рутинський– К., 2008. - 575 с.
13. Природно-заповідний фонд України загальнодержавного значення: Довідник. – К., 1998. – 240 с.
14. Пуцентейло П.Р. Економіка і організація туристично-готельного підприємництва: навчальний посібник./ П.Р. Пуцентейло - Київ: Центр учбової літератури, 2007. – 344 с.
15. Собашко В. Дорогами і стежками Карпат: Туристичний путівник. / В. Собашко – Л.: Центр Європи, 2003. – 328 с.
16. Фастовець О.О. Організація транспортних подорожей і перевезень туристів: Навчальний посібник. / О.О. Фастовець – К.: Музична Україна, 2003. – 190 с.

Електронні ресурси

1. Офіційний сайт Закарпатського туристичного інформаційного порталу [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.zakarpattyatourism.info>.
2. Офіційний сайт Карпати.info – каталог туристичних послуг в Українських Карпатах [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.karpaty.info/ua>.
3. Офіційний сайт Турінфоцентру Закарпаття [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zaholovok.com.ua>